Έκθεση έργων της ζωγράφου Χρυσούλας Ζώγια

Ανοιχτό το "Σπίτι με το Τριαντάφυλλο"

ΜΙΑ ξεχωριστή εμπειρία έχουν τη δυνατότητα να ζήσουν όσοι επισκεφτούν το σπίτι, όπου έζησε και δημιούργησε η ζωγράφος Χρυσούλα Ζώγια, που δεσπόζει στη συμβολή των οδών Βλαχάβα και Ανθίμου Γαζή. Σήμερα 10.00 - 1.00 και κάθε Κυριακή ανοίγει τις πόρτες του "το Σπίτι με το Τριαντάφυλλο" όπως το αποκαλούσε η ίδια η ζωγράφος. Η ηχογραφημένη φωνή της ξεναγεί με μοναδικό τρόπο τους επισκέπτες και ξετυλίγει τις αναμνήσεις της που σκιαγραφούν την προσωπική της διαδρομή στην τέχνη και τη ζωή. Η Χρυσούλα Ζώγια, γεννημένη το 1914 (πέθανε το 1992), πραγματοποίησε την πρώτη της έκθεση το 1951 στην αίθουσα της Εξωραϊστικής στο Βόλο, χωρίς όμως την ανταπόκριση του κοινού. Πικραμένη αποφάσισε να μην ξαναεκθέσει στην πόλη.

Πραγματοποίησε 55 ατομικές εκθέσεις σε άλλες πόλεις της Ελλάδας και συμμετείχε σε ομαδικές εκθέσεις στο εξωτερικό. Σταμάτησε να ζωγραφίζει το 1981 και την απόφασή της αυτή ανακοίνωσε στις 10 Μαρτίου σε ομιλία της στο Γαλλικό Ινστιτούτο: "ευχαριστώ που με τιμήσατε. Από αυτή τη στιγμή παύω να ζωγραφίζω. Η Ζώγια η ζωγράφος πέθανε. Στο τέλος θα σας μοιράσω κόλυβα. Τα κόλυβα θα είναι ένα σκίτσο στον καθένα". Η ίδια στην αυτοβιογραφία της εξηγεί το λόγο που σταμάτησε να ζωγραφίζει: "είχα υποσχεθεί στη μαμά μου και στο Θεό μου να ζήσω 30 χρόνια μετά από εκείνη την αρρώστεια που πέρασα και μετά να σταματήσω".Στους χώρους του μουσείου εκτίθενται 250 περίπου έργα της ζωγράφου, που περιλαμβάνουν πίνακες ελαιογραφίας με θέματα: α) προσωπογραφίες της πρώτης περιόδου και "νεκρή φύση" (περίοδος μαθητείας σε Γρύσπο και Βικάτο), β) ύπαιθρα με θέματα συνήθως γνωστά σπίτια της περιοχής και του Πηλίου και ανθισμένες αυλές, γ) εσωτερικά σπιτιών, δ) εξωτερικά κι εσωτερικά Ναών. Επίσης υπάρχουν σχέδια με μελάνι και μολύβι και ζωγραφισμένα μπουκάλια. Στη δωρεά συμπεριλαμβάνονται και δύο πίνακες του μεγάλου ζωγράφου Νικήτα Γρύσπου με θέμα την ίδια τη Ζώγια.

Ξεχωριστή φροντίδα απαίτησαν οι εξωτερικές κι εσωτερικές τοιχογραφίες του σπιτιού, και συγκεκριμένα τα έργα: "Τριαντάφυλλο", ελαιογραφία σε φορητό μέταλλο, στη νότια πλευρά της οικίας, Ποίημα - έμμετρη αναφορά στην κατασκευή της οικίας, τοιχογραφία σε ειδικό πλαίσιο στην κάτω ανατολική πλευρά της οικίας, "Αποτυπώματα χεριών", τοιχογραφία στο εσωτερικό κλιμακοστάσιο και τρεις συνθέσεις αφηρημένης ζωγραφικής στο ανατολικό μπαλκόνι της οικίας. Το κόκκινο σπίτι με την ιδιόμορφη τοιχογραφία του στην ανατολική εξωτερική πλευρά του με τον υπότιτλο "Συνείδηση του ασυνείδητου εν συνειδήσει" και το τοιχογραφημένο έμμετρο που συχνά έχει τραβήξει την προσοχή των περαστικών, είναι έτοιμο να ικανοποιήσει την περιέργειά τους. Να σημειωθεί ότι δίνεται η δυνατότητα επίσκεψης της έκθεσης σε σχολεία, ομάδες φοιτητών, συλλόγους, κ.ά. κάθε Τετάρτη μετά από συνεννόηση με τη γραμματεία του Δημοτικού Κέντρου Ιστορίας και Τεκμηρίωσης.

Ώρες λειτουργίας: Κάθε Κυριακή 10.00 - 13.00. Για οργανωμένες επισκέψεις πληροφορίες: Δημοτικό Κέντρο Ιστορίας και Τεκμηρίωσης Βόλου, τηλ. 2421039644, 21664.

Πωλ Σουλικιάς: Ο «Οδυσσέας» της ζωγραφικής στον Άνω Βόλο

Του **Ηλία Λεφούση**

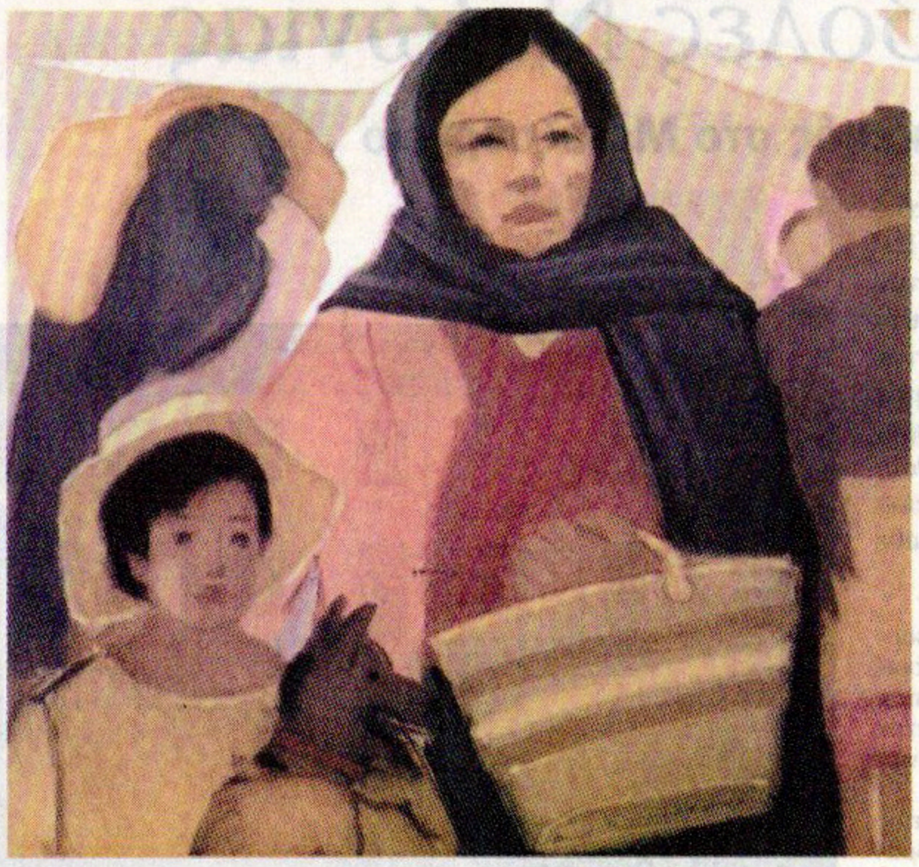

Στον Άι - Γιάννη του Άνω Βόλου, στον αποπάνω τόπο, υψώνεται ένα επιβλητικό πυργόσπιτο, που το περιθάλπει ένας καταπράσινος και λουλουδάτος κήπος. Σ' αυτό το σπίτι, θα λέγαμε σπιταρόνα, περνάει τα μεγάλα χρόνια της ζωής του ο Πωλ Σουλικιάς, ονομαστός ζωγράφος μέσα και έξω κόσμου. Είναι ένας Οδυσσέας του βίου, που αφού περιπλανήθηκε σε ξένους τόπους και ξένες χώρες, γύρισε, να ξαναμυρίσει τη ρίγανη, το αγιόκλημα και τον κισσό. Ο Θεός τον προφύλαξε και δεν τον άφησε να χαθεί, κουβαλώντας παντού, το ταλέντο του της ζωγραφικής, που του χάρισε η Ελλάδα. Ο Σουλικιάς στάθηκε ο Οδυσσέας της ζωγραφικής και της περιπέτειας. Οι ξένες χώρες τον αγκάλιασαν, τον προστάτεψαν και τον ενεθάρρυναν στις γνωριμίες του. Ο Σουλικιάς, ο μάγος του χρώματος και της σύνθεσης γεννήθηκε στην Ελλάδα, πατρίδα Θεών και ταλέντων, ως η περίπτωση του αγαπητού Πωλ, που εδικαίωσε τη χώρα του.

Εδώ και κάμποσες μέρες, κάναμε μία επίσκεψη στην οικογένεια Σουλικιά, όπου γνωρίσαμε το ζωγράφο, την κυρία Σουλικιά και το γιο τους Άρη, πολιτικός μηχανικός. Γνωρίσαμε και εκτιμήσαμε τη ζωγραφική του κ. Σουλικιά, που αναπτύχθηκε κυρίως στην ξενιτιά, φέρνει όμως και τις επιδράσεις του ελληνικού τοπίου, όπου γεννήθηκε και πέρασε τα παιδικά του χρόνια ο ζωγράφος. Την πρώτη αναγνώριση και εκτίμηση που δέχτηκε η ζωγραφική του Σουλικιά, είναι ο Καναδάς και κυρίως η πόλη του Μοντρεάλ. Πηγαίνοντας στον Καναδά, είχε ήδη στο ταγάρι του ένα - κάποιο φορτίο από τη γη της Ελλάδας και προπαντός τα χρώματά της. Ο Καναδάς με το φιλόξενο πνεύμα του, αλλά και με τα ωραία του χρώματα, συνάρπασε το ζωγράφο και τον ανέβασε στα υψηλότερα επίπεδα. Σε διαγωνισμό του Δήμου του Μοντρεάλ, ο Πωλ, έλαβε το πρώτο βραβείο ζωγραφικής, και μια σειρά τεχνοκρίτες του εκεί κόσμου, έγραψαν τα κολακευτικότερα λόγια γι' αυτόν και το έργο του.

Ξεθάρρεψε και ρίχτηκε με ζήλο στη δουλειά. Ερευνώντας τον Καναδά, αναζητώντας θέματα, του δόθηκε η ευκαιρία να γνωρίσει αξιοθαύμαστα μέρη που τράβηξαν το ενδιαφέρον του. Πολλά τοπία που ανακάλυψε στον ύπαιθρο κόσμο έγιναν έργα του και εμπνεύσεις του. Το βραβείο του Δήμου Μόντρεαλ, άνοιξε το δρόμο για άλλες εκθέσεις και άλλες γνωριμίες. Η ζωγραφική του Έλληνα Σουλικιά όλο ακούγεται και όλο προβάλλεται. Ο δήμαρχος του Μόντρεαλ έδωσε ειδική δεξίωση για να τιμηθεί ο Έλληνας ζωγράφος. Σημειώνουμε και μια ιδιαίτερη τιμή: ο Σουλικιάς υπέγραψε τη "Χρυσή Βίβλο" της πόλης που υπάρχει για τους διακεκριμένους καλλιτέχνες. Από το 1967, ο Π. Σουλικιάς, ζωγράφιζε το ωραίο φθινοπωρινό του Καναδά: Μόντρεαλ, Οττάβα, Σκούτιμι, Κεμπέκ - Σίτι, Μασαχουσέτη κ.λπ. Τα έργα αυτού του καιρού, είναι συναρπαστικά και περιζήτητα. Εφημερίδες και περιοδικά εγκωμίαζαν τη ζωγραφική του. Ο Καναδικός χειμώνας περνάει στο πινέλο του Σουλικιά και γενικότερα στον Τύπο. Τα ντοκουμέντα αυτά που κάνουμε κουβέντα είναι δημοσιεύματα στον Τύπο. Μια σειρά εκθέσεις ακολούθησαν αυτά τα χρόνια: Μόντρεαλ, Τορόντο, Εντμόντον, Βανκούβερ, Νέα Υόρκη, καθώς και στην Αθήνα 1983 και 1985. Η τεχνοκρίτης Ντιάνα Αντωνακάτου έγραψε τα καλύτερα λόγια για τη ζωγραφική του Σουλικιά. Ακολουθούν κάποιες άλλες εκθέσεις στην Αθήνα και ανάλογα εξαίρετα σχόλια. Ανάμεσα σ' αυτές τις εκθέσεις, είναι και εκείνη που οργάνωσε η Εθνική Τράπεζα το 1995. Δουλεύει πάνω στο δικό του στυλ και προχωράει. Επαινετικά σχόλια δημοσιεύει για την έκθεσή του η Εθνική Τράπεζα στο Περιοδικό της. Ο Τύπος του Καναδά δε σταματάει από το να δημοσιεύει επαίνους για την έκθεση του Σουλικιά. Εφημερίδες και περιοδικά με δοκουμέντα διατηρούνται στο σπίτι του στον Άνω Βόλο. Το σπίτι του ζωγράφου.

Αφού κουβεντιάσαμε τα προκαταρκτικά στο μπαλκόνι και αφού κάναμε τις εισαγωγές μας - το ύστερα οδηγηθήκαμε στο κατώι του πύργου, όπου χρησιμοποιείται για αίθουσα των ελαιογραφιών, έργα που είδαν το φως προβολής στον Καναδά και σε άλλες χώρες, ιδιαίτερα στο Μεξικό, όπως μας εξήγησε ο ζωγράφος. Η είσοδός μας εδώ, ήταν εντυπωσιακή για κείνα που είδαμε και για κείνα που σκεφτήκαμε. Μεγάλος αριθμός πινάκων, είναι "αναρτημένος" για τους επισκέπτες, να μπορούν να βλέπουν καθαρά τους πίνακες. Στην αίθουσα αυτή, στο σύνολό τους κυριαρχούν τα λαμπερά χρώματα της χαράς και της ελπίδας. Διαπιστώνει ακόμα κανένας το συνδιασμό των χρωμάτων και τη συνεργασία αναμεταξύ τους. Τα τοπία του Πωλ είναι μια ποίηση, ένα κάλεσμα θα λέγαμε. Περάσαμε κάποιες ώρες εκεί, παρατηρώντας και θαυμάζοντας τα κάδρα του Πωλ.

Όλα όσα δανείστηκε απ' τους ξένους ήτανε μια μαθητεία, η δουλειά που βγήκε απ' τα χέρια του είναι προσωπική και αυτούσια. Αντιγραφές είναι ανύπαρχτες και στοιχεία ξένα. Ενώ υπάρχει σεβασμός για τους συναδέλφους, για τα έργα των χειρών τους, ο ίδιος δεν επαναπαύεται στα ξένα πρότυπα. Αρκείται στις προσωπικές του εμπνεύσεις και επιλογές. Στηρίχτηκε στη φλόγα της καρδιάς του και στο ταλέντο του που υπήρξε πηγαίο και φυσικό.

Το ταλέντο που κουβάλησε στον Καναδά, δυνάμωσε και αντρώθηκε. Διαβάζοντας τα κείμενα που δημοσιεύτηκαν στον ξένο Τύπο, βγάζει τα συμπεράσματά του. Και δεν είναι λίγα, και δεν είναι από άσημους - είναι από κορυφαίους του είδους, δηλαδή, ανθρώπους που είναι κάτι να σε προσέχουν. Αλλά γιατί προσπαθούμε να σας επιβεβαιώσουμε για κάτι που είναι αυταπόδεικτο. Τα στοιχεία που έκαναν την εμφάνισή τους στον Καναδά, αποδεικνύουν την αλήθεια για τον άνθρωπο.

Ζωγραφική στη Νέα Ιωνία από τη Φωτεινή και Ιωάννα Καφίδα

"Εικαστικές Διαδρομές" στο Μεταξουργείο

ΣΤΙς 23 Οκτωβρίου εγκαινιάζεται στο Μεταξουργείο έκθεση ζωγραφικής από τις Φωτεινή και Ιωάννα Καφίδα

Η Ιωάννα Καφίδα γεννήθηκε στην Αθήνα το 1971. Φοίτησε στην ανωτάτη Σχολών Καλών Τεχνών της Αθήνας 1993-1999 με καθηγητές τον Χρόνη Μπότσογλου και το Δημήτρη Μυταρά. Παράλληλα παρακολούθησε τα εργαστήρια σκηνογραφίας και ενδυματολογίας με καθηγητή το Γιώργο Ζιάκα και αγιογραφίας-νωπογραφίας με καθηγητή το Σ. Γιαννούδη. Μέλος του Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος. 'Εχει συμμετάσχει σε συμπόσια και ομαδικές εκθέσεις. 'Εργα της βρίσκονται σε ιδιωτικές συλλογές.

Η Φωτεινή Καφίδα γεννήθηκε στο Βόλο το 1969. Από το 1987 στο εργαστήρι του Μ. Βαμβακάρη στο Βόλο και του Τάσου Ρήγα Δημ. Φώτου στην Αθήνα. Φοίτησε στην Α.Σ.Κ.Τ. Αθήνας με κατεύθυνση "Ζωγραφική" από το 1990-1998 με το Χρόνη Μπότσογλου απ' όπου αποφοίτησε με "'Αριστα". Παράλληλα, παρακολούθησε το εργαστήρι ψηφιδωτού της Α.Σ.Κ.Τ. από το 1995-1998 με δάσκαλο το Γ. Βαλαβανίδη. Τα έργα της είναι καταγραφές από το Πήλιο, από το αυστριακό Τιρόλο στην περιοχή του 'Ιννσμπρουγκ, από ταξίδια στο Νεπάλ (ορεινό τοπίο), σε περιοχές της Νότιας Κρήτης και της Σάμου (παράκτια τοπία), τοπία της Ινδίας και του κάμπου Μαγνησίας (πεδινό τοπίο), στιγμιότυπα στην ύπαιθρο και αγροτικές σκηνές. Τα έργα αυτά που είναι καταγραφές της τελευταίας τριετίας σχηματίζουν ενότητες ή "κύκλους" που ασχολούνται κάθε φορά με ένα ιδιαίτερο εικαστικό ζήτημα: Επιφάνεια και βάθος - το μπρος και το πίσω - επίπεδα ζωγραφικά - ο όγκος. Η φόρμα: Χαρακτήρας-ρυθμοί-απόκρυψη ή έμφαση-σαφήνεια ή ασάφεια. Το χρώμα ως βάθος, ως ζωγραφικό επίπεδο και οι αναλογικές αρμονίες του. Η κυριότερη αναζήτηση είναι η ανάδειξη κυρίαρχου χρώματος που αντιστοιχεί σε ένα ορισμένο αίσθημα και εξαρτάται από τους χρωματικούς συσχετισμούς. Το κυρίαρχο χρώμα πηγάζει απ' αυτό το αίσθημα μια φυσιολογική ψυχοσωματική κατάσταση που σχετίζεται συνήθως με το θέμα που απεικονίζεται π.χ. με μία εποχή του χρόνου, ένα φυσικό φαινόμενο, ή ένα συγκεκριμένο γεωγραφικό χώρο, προκαλώντας μάλλον ευνόητους συνειρμούς όπως π.χ.: ήλιος-φως-ΚΙΤΡΙΝΟ ΧΡΩΜΑ-καλοκαίρι-δάση-σκιά-ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΨΥΧΡΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ-πυκνός ρυθμός-χειμώνας-μεγάλο υψόμετρο-χιόνι-ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΤΟΥ ΜΠΛΕ-πνευματική ανάταση.

Το κυρίαρχο χρώμα προκύπτει πάντα από ένα τέτοιο συσχετισμό. Οι εικόνες που αναπαριστώνται είναι είτε ζωντανές (εκ του φυσικού) είτε συνθέσεις στο εργαστήρι στις οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί πολλαπλά σχέδια και φωτογραφίες. Στη δεύτερη περίπτωση οι σκηνές δεν επιλέγονται τυχαία, αλλά έχουν σχέση με προσωπικά βιώματα της ζωγράφου. Τώρα ζει και εργάζεται στη Ζαγορά Πηλίου και συγχρόνως διδάσκει στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.